

საქართველოს ჟურნალისტური ეთიკის ქარტია

მაუწყებლების წინასაარჩევნო მედიამონიტორინგი

ანგარიში

(20 მაისი - 10 ივლისი)

თბილისი, 2016

პროექტის შესახებ

„საქართველოს ჟურნალისტური ეთიკის ქარტია“ ევროკავშირისა და გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ დაფინანსებული პროექტის, „2016 წლის საპარლამენტო არჩევნების მედიაში გაშუქების კვლევა“, ფარგლებში სატელევიზიო არხების მონიტორინგს ახორციელებს.

აღნიშნული ანგარიში მოიცავს 11 ტელევიზიის მთავარი საინფორმაციო გამოშვებების მონიტორინგის შედეგებს. ანგარიშში მოცემულია 20 მაისი - 10 ივლისის პერიოდი.

მონიტორინგი ხორციელდებოდა შემდეგ სატელევიზიო არხებზე: საზოგადოებრივი მაუწყებლის I არხი, რუსთავი 2, იმედი, მაესტრო, GDS, ტაბულა, კავკასია, ტვ პირველი, ობიექტივი, აჭარის ტელევიზია, ტელეარხი 25.

მონიტორინგის მიზანი იყო გამოერკვია, მაუწყებლები კვლევისთვის შერჩეულ სუბიექტებს აშუქებდნენ თუ არა ისეთი პრინციპების დაცვით, როგორცაა მიუკერძოებლობა და სამართლიანობა, გონივრული ბალანსი, ჯეროვანი სიზუსტე და არადისკრიმინაციული გაშუქება.

მონიტორინგისას სახელმძღვანელოდ აღებული იყო ნორმატიული აქტები: საქართველოს კონსტიტუცია, საარჩევნო კოდექსი, მაუწყებლობის შესახებ კანონი, მაუწყებელთა ქცევის კოდექსი, საზოგადოებრივი მაუწყებლის ქცევის კოდექსი, ასევე ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიის პრინციპები.

მასალის რაოდენობრივი და თვისებრივი ანალიზის შედეგად გამოვლინდა შემდეგი ძირითადი მიგნებები:

- თერთმეტივე არხი საკუთარი ეთერის ყველაზე მეტ ნაწილს საქართველოს მთავრობის საქმიანობის გაშუქებას უთმობს.
- მთავრობის მიმართ პოზიტიური გაშუქებით GDS-ი ლიდერობს, მის ეთერში მთავრობისთვის დათმობილი დროის 40%-ი მთავრობის პოზიტიურად გაშუქებას დაეთმო. ყველაზე მეტი უარყოფითი გაშუქება მთავრობას რუსთავი 2-ზე აქვს - დათმობილი დროის 71%. ყველაზე მეტი ნეიტრალური გაშუქება კი ტელეკომპანია აჭარაზე - 75%.
- პრეზიდენტი პოზიტიურ ტონში ყველაზე ხშირად I არხის ეთერში დაფიქსირდა, დათმობილი დროის 20%. უარყოფითად რუსთავი 2-ზე (14%), ნეიტრალურად ყველაზე ხშირად პრეზიდენტი ტვ პირველზე გაშუქდა, მისთვის დათმობილი დროის 95%.
- პარტია ქართული ოცნება ყველაზე დადებითად აჭარის ეთერში გაშუქდა, მისთვის დათმობილი 28 % პოზიტიური იყო, ნეგატიურად ოცნება ყველაზე დიდი დოზით რუსთავი-2-ზე გაშუქდა (48%) ნეიტრალურად კი მაესტროსა და კავკასიაზე (82-82%).
- „ერთიანი ნაციონალურ მოძრაობა“ დადებითი ტონით ყველაზე მეტად რუსთავი 2-ზე წარმოჩინდა, მისთვის დათმობილი დროის 10% პოზიტიური გაშუქება იყო.

„ნაციონალური მოძრაობა“ ყველაზე უარყოფითად ობიექტივმა გააშუქა (75%) ნეიტრალურად კი ტაბულამ და რუსთავი-2-მა (82-82%).

- ბიძინა ივანიშვილი ყველაზე პოზიტიურად ტელეკომპანია აჭარის ეთერში წარმოჩინდა, მისთვის დათმობილი დროის 45%. უარყოფითად რუსთავი 2-ს ეთერში დათმობილი დროის 50%. ნეიტრალურად კი ტაბულასა და იმედის ეთერში 75-75%.
- 11 არხის მონაცემებით ყველაზე მეტი ნეიტრალური გაშუქება პარტია „თავისუფალ დემოკრატებს“ აქვს. უმრავლეს შემთხვევაში 95%-ზე მეტი მათი გაშუქების ნეიტრალური ტონია.
- შინაარსობრივი ანალიზისას გამოვლინდა, რომ არხები მეტწილად ეთიკური სტანდარტების შესაბამისად აშუქებენ სუბიექტებს, თუმცა დაფიქსირდა სტანდარტს შეუსაბამო მედია პროდუქტები.
- არხები ახალი ამბების გაშუქებას ხშირ შემთხვევაში ე.წ. კადრ სინქრონებით ახდენენ, ამ ფორმატით გაშუქებისას, ზოგიერთ შემთხვევაში ინფორმაცია მხოლოდ ერთ წყაროზე დაყრდნობითაა გადმოცემული.
- ჟურნალისტები ხშირად იყენებენ სიუჟეტებში ფრაზებს: „ტელეფონი გამორთული ჰქონდა“, „სამუშაო ადგილას არ დაგვხვდა“, „დღეს სამსახურში არ იყო“, „კომენტარის გაკეთება არ ისურვა“ და ა.შ. რაც ხშირად არ არის საკმარისი გონივრული ბალანსის პრინციპის დაცვისთვის.

შედეგები არხების მიხედვით

ქვემოთ მოცემულია რაოდენობრივი ანალიზის გრაფიკულ მონაცემები, ნაჩვენებია 12 სუბიექტი 11 არხზე მათთვის დათმობილი დროის და გაშუქების ტონის მიხედვით. 12 სუბიექტი შერჩეულია გაშუქების სიხშირის და ცნობადობის კრიტერიუმების ერთობლიობით. თვალსაჩინოებისთვის 12 სუბიექტი ერთი და იგივე ყველა არხის შემთხვევაში, გამონაკლისია აჭარის ტელევიზიის და ტვ 25-ს მონაცემები, ამ უკანასკნელთა ცხრილებში დამატებულია აჭარის მთავრობა, ვინაიდან ორივე არხი უმეტესად ავტონომიის ამბებს აშუქებს და მათი მაყურებლებიც ძირითადად აჭარის ავტონომიის მცხოვრებლები არიან.

1 არხი

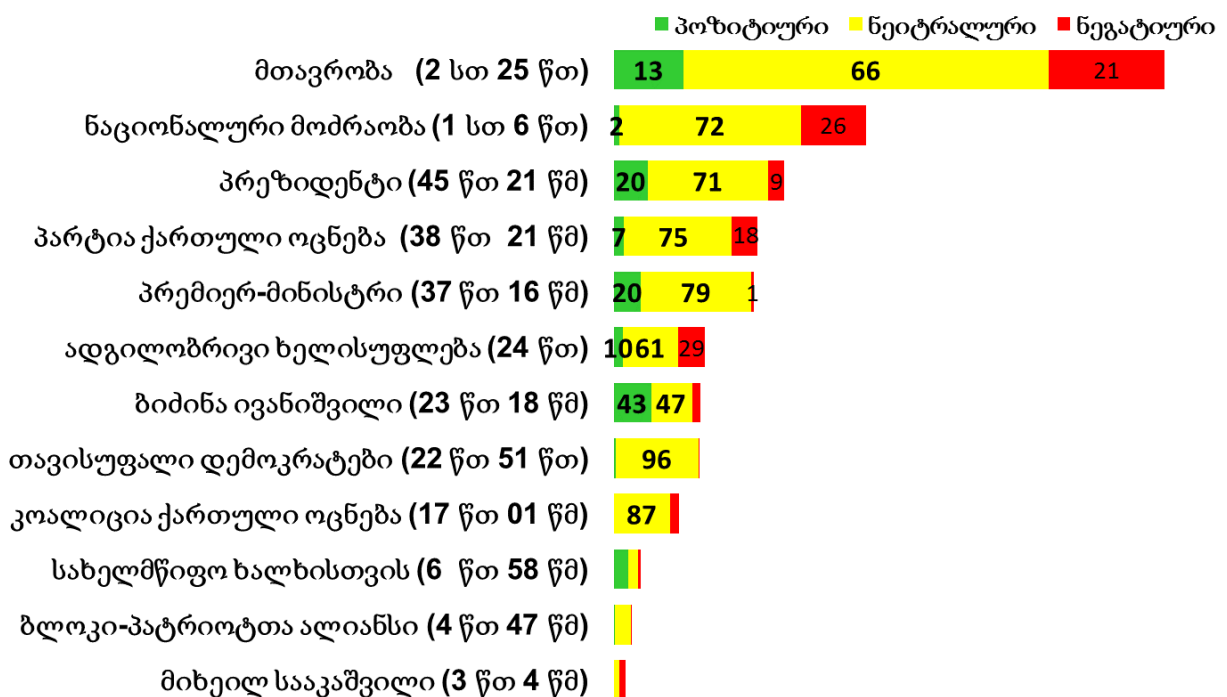
სამონიტორინგო პერიოდში მონიტორები დააკვირდნენ I არხის მთავარ ყოველდღიურ საინფორმაციო გამოშვებას “მომბე 20 საათზე” და “კვირის მოამბეს”.

რაოდენობრივი ანალიზი

სუბიექტების გაშუქება ტონის მიხედვით (%)

I არხი

(20 მაისი - 10 ივლისი, 2016)

რაოდენობრივი ანალიზის მიხედვით, I არხის ეთერში ჩვენ მიერ შერჩეულ 12 სუბიექტს შორის ყველაზე მეტი დრო მთავრობის გაშუქებას დაეთმო (2 სთ 25 წთ), ყველაზე ნაკლები ყოფილ პრეზიდენტს მიხეილ სააკაშვილს. დათმობილი დროის მიხედვით (3 წთ 4 წმ) პროცენტულად ყველაზე მეტი დადებითი ტონი (43%) ბიძინა ივანიშვილის მიმართ დაფიქსირდა, ყველაზე მეტი უარყოფითი ტონი (დათმობილი დროის 29%) კი ადგილობრივი ხელისუფლების მიმართ.

ყველაზე მეტი ნეიტრალური გაშუქება, დათმობილი დროის 96%, თავისუფალ დემოკრატებს ჰქონდათ.

შინაარსობრივი ანალიზი

I არხის ეთერში გასული სიუჟეტების უმრავლესობა დაბალანსებული და მიუკერძოებელი იყო, თუმცა დაფიქსირდა ეთიკური პრინციპების დარღვევის რამდენიმე ფაქტი, რომელთაგან ყველაზე საყურადღებოები აქვე გთავაზობთ.

24 მაისს საინფორმაციოში გავიდა სიუჟეტი სახელწოდებით „ლგბტ უფლებები“ სიუჟეტში საუბარი იყო ლგბტ თემის უფლებებზე და მათ მიმართ გახშირებული ძალადობის ფაქტებზე. ჟურნალისტის ტექსტი: „იურისტ ნინო ბოლქვაძის ინფორმაციით, სამართალდამცავები არაეფექტურად მუშაობენ და ხშირად თვითონ იყენებენ ლგბტ თემის მიმართ სიძულვილის ენას“. ამას მოსდევს ბოლქვაძის ინტერვიუ: „ხელისუფლება ამძიმებს თემის მდგომარეობას უარს ამბობს დაცვაზე და თვითონ უქმნის ხელოვნურად პრობლემებს.“ მიუხედავად იმისა, რომ ჟურნალისტის ტექსტით და რესპონდენტის ინტერვიუს ფრაგმენტით, უარყოფითად წარმოჩინდა ხელისუფლება, რესპოდენტმა პირდაპირი ბრალდება გააჟღერა სამართალდამცავების მისამართით, სიუჟეტში არ იყო არც საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების და არც სამართალდამცავების პოზიცია, არ ჩანდა მათი კომენტარის მოპოვების მცდელობაც.

დარღვეული იყო გონივრული ბალანსის პრინციპი, ჟურნალისტის ერთ-ერთი ვალდებულებაა, ამბავი მიუკერძოებლად, მრავალ წყაროზე დაყრდნობით და დაბალანსებულად გადმოსცეს. თავად საზოგადოებრივი მაუწყებლის ქცევის კოდექსი ადგენს, რომ თანაბრად და ადეკვატურად უნდა მოხდეს განსხვავებული მოსაზრებების ასახვა. საინფორმაციო გამოშვებაში ჟურნალისტი ყველანაირად უნდა ეცადოს წარმოადგინოს შეძლებისდაგვარად თემის ირგვლივ ყველა დაინტერესებული მხარის პოზიცია.

15 ივნისს ეთერში გავიდა ყოფილი თავდაცვის მინისტრის, ირაკლი ოქროუაშვილის მიერ სასამართლოში გაკეთებული განცხადებები, სადაც ის მიხეილ სააკაშვილს და ვანო მერაბიშვილს დეპუტატ ვალერი გელაშვილის ცემაში ადანაშაულებდა და ამბობდა, რომ სააკაშვილმა პირადი წყენის გამო მერაბიშვილს გელაშვილის ცემა დაუკვეთა. სიუჟეტში არ იყო საპირისპირო მხარის კომენტარი და არც იყო კომენტარის მოპოვების მცდელობა, მაშინ როცა მერაბიშვილს და სააკაშვილს საერთო ადვოკატი, ოთარ კახიძე ჰყავთ და მისი კომენტარის მოპოვება, სავარაუდოდ, პრობლემას არ წარმოადგენდა.

ნიშანდობლივია, ის რომ ნებისმიერი ადამიანი სასამართლოში ჩვენებას ფიცის ქვეშ აძლევს, იქ მიცემულ ჩვენებას იურიდიული ძალა აქვს და აქედან გამომდინარე ბრალდება სააკაშვილ - მერაბიშვილის მიმართ სერიოზული იყო. ვფიქრობთ, აუცილებლად უნდა ყოფილიყო დადანაშაულებული პირების წარმომადგენლების კომენტარები, ან ჟურნალისტს უნდა ეჩვენებინა კომენტარის მოპოვების მცდელობა.

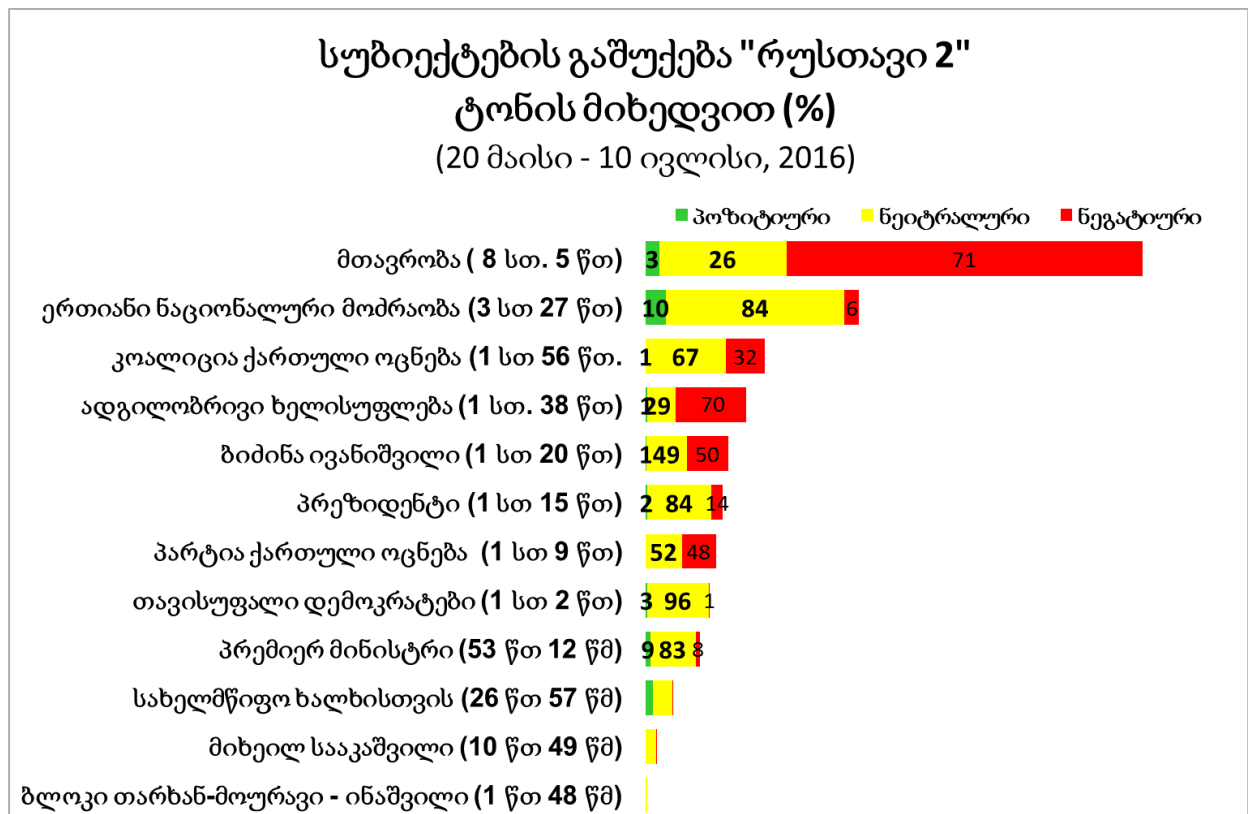
19 ივნისის კადრ სინქრონში, წამყვანის ტექსტით და საპროტესტო აქციის მონაწილის ინტერვიუთი ქალაქის მერია და ხელისუფლება დადანაშაულებული იყო კანონების,

საკრებულოს და პარლამენტის დადგენილებების დარღვევაში, საქმე ეხება იპოდრომის ტერიტორიის მიმდებარედ ჩოგბურთის კორტების გასხვისებას და დემონტაჟის დაწყებას. არ იყო ჩაწერილი მოსახლეობის გარდა არავინ, არც მერია და არც ხელისუფლების სხვა ორგანოს წარმომადგენელი. ამბავი გადმოცემული იყო მხოლოდ ერთ წყაროზე, იქ შეკრებილ მოსახლეობაზე, დაყრდნობით, რაც პრობლემა და მაყურებელს არ აძლევს საშუალებას მიიღოს ზუსტი და გადამოწმებული ინფორმაცია. მედია პროდუქტი, როცა მხოლოდ ერთი მხარის, ჯგუფის მოსაზრებებზეა დაყრდნობილი, მიკერძოებულობის შთაბეჭდილებას ტოვებს, ეს შეიძლება ხდებოდეს ნებისმიერ უნებლიეთ, თუმცა საზოგადოებრივი მაუწყებლის ქცევის კოდექსი მიკერძოებულობის დაუშვებლობაზე საუბრობს და მოუწოდებს ჟურნალისტს ფრთხილად მოეკიდოს ნების მიერ თემის გაშუქებას.

რუსთავი 2

სამონიტორინგო პერიოდში რუსთავი 2-ის ეთერში მონიტორები აკვირდებოდნენ მთავარ საინფორმაციო გამოშვებას „კურიერი“ (პერიოდულობა - ყოველ სამუშაო დღეს 21 საათზე), „შაბათის კურიერი“ (შაბათს 21 საათზე) და გადაცემას „P.S.“ (ყოველ კვირას - 21 საათზე).

რაოდენობრივი ანალიზი

რუსთავი 2-ს ეთერშიც ყველაზე მეტი დრო (8 სთ. 5 წთ) მთავრობის გაშუქებას დაეთმო, ყველაზე ნაკლები დრო (ჩვენს მიერ ანგარიშისთვის შერჩეულ 12 სუბიექტს შორის) კი ბლოკს „დავით თარხან-მოურავი, ირმა ინაშვილი, პატრიოტთა ალიანსი, გაერთიანებული ოპოზიცია“ ყველაზე მეტი უარყოფითი გაშუქება დათმობილი დროის 71% რუსთავი-2-ზე მთავრობას ჰქონდა, ყველაზე მეტი დადებითი ტონი კი „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობას“ (დათმობილი დროის

10%). ნეიტრალური ტონით აქაც თავისუფალი დემოკრატები ლიდერობენ, დათმობილი დროის 96%-ით.

შინაარსობრივი ანალიზი

რუსთავი-2 ეთერში გასული სიუჟეტების უმრავლესობა შეესაბამებოდა დამკვიდრებულ მედია სტანდარტებს, თუმცა იყო გამონაკლისებიც, საიდანაც ყველაზე მნიშვნელოვანი ამ ანგარიშში შევიტანეთ.

5 ივნისის გადაცემაში „კურიერი პ.ს.“ გავიდა სიუჟეტი, რომელიც ეხებოდა ხუდადოვზე ტყის ხმობას, მიწების მიტაცებას და იქ უკანონო მშენებლობას. სიუჟეტის წარდგენა წამყვანის მიერ შემდეგი ტექსტით მოხდა: "ხუდადოვის მიერ ნაძალადევის ფერდობზე გაშენებულ პირველ ხელოვნური ტყე-პარკს, შესაძლოა, ნარმანიას მთავრობამ ბოლო მოუღოს". შემდეგ მოდის ჟურნალისტის ტექსტი:

"ეტყობა, ნარმანიას დაპირება მილიონი ხის შესახებ ჩვენ არასწორად გავიგეთ, დარგვას კი არა, გაჩეხვას გულისხმობდა". „ასობით ხე წითლადაა მონიშნული და მოსაჩეხადაა გამზადებული, ყველას ძირი დამწვარი და ხელოვნურად არის გამხმარი. მიზანი სამშენებლოდ ტერიტორიის გათავისუფლებაა.“

„მივმართე მერს, აუღებელი ციხესიმაგრეა“ - ამბობს რესპონდენტი. გადაცემის წამყვანი, ჟურნალისტი და რესპონდენტები თითქმის 10 წუთიან სიუჟეტში თბილისის მერიას და ქალაქის მერს დავით ნარმანიას, უყურადღებობაში და კორუფციაში ადანაშაულებენ. სიუჟეტში მოპასუხედ მხოლოდ საკრებულოს უმრავლესობის წევრი და ჩუღურეთის მაჟორიტარი დეპუტატი რიმა ბერიძე იყო ჩაწერილი. მისი სინქრონიც მერიის კრიტიკის კონტექსტში იყო ჩასმული. ვფიქრობთ, რომ აუცილებელი იყო სიუჟეტში წამოჭრილ მწვავე კითხვებზე ქალაქის მერის პასუხი. ჟურნალისტს არ უთქვამს, რომ თუნდაც სცადა მერთან დაკავშირება. სიუჟეტი იყო დაუბალანსებელი.

31 მაისს გავიდა სიუჟეტი მაესტროს თანამშრომელთა ნაწილის პროტესტის შესახებ, საუბარია გადაცემების „საქმიანი დილის“ და „ბიზნეს კონტაქტის“ ხელმძღვანელის გიორგი ისაკაძის მაესტროდან გათავისუფლების ფაქტზე.

კურიერის წამყვანი: „როგორც ჩანს, წინასაარჩევნო წმენდა მაესტროში დაიწყო“ სიუჟეტში უარყოფით კონტექსტში იყო მოხსენიებული „ქართული ოცნება“, ხელისუფლება დადანაშაულებული იყო მაესტროსა და რუსთავი 2-ს ხელში ჩაგდების მცდელობაში. მაესტროს დამფუძნებელთა ნაწილი და ორი მედია ექსპერტი ერთხმად საუბრობდნენ, რომ ხელისუფლება თავისუფალ მედიას ებრძვის და წინასაარჩევნოდ არხების სარედაქციო კონტროლს აპირებს. მასალაში არ ისმოდა ხელისუფლების არც ერთი წარმომადგენლის საპასუხო კომენტარი.

9 ივლისს შაბათის კურიერის ეთერში გიორგი გაბუნიაშვილმა აშშ-ში საქართველოს ელჩის არჩილ გეგეშიძის მიერ დიპლომატიური წესების დარღვევით საქართველოში ჯონ ქერის ვიზიტის შესახებ ინფორმაციის წინასწარ გაჟღერებაზე ისაუბრა. ტელეწამყვანმა, ამ ინფორმაციასთან ერთად მაყურებელს გააცნო ელჩის ინტერვიუს ფრაგმენტი: „ფაქტია, რომ ვარსებობთ და რომ

არა ეს [გეორგიევსკის] ტრაქტატი, სპარსელებივით მუგუზალივით შავი წარბები და თმები გვექნებოდა. ის, რომ ქართველები გვქვია, ქართული ცნობიერება გვაქვს და გამოგვარჩევნ, როგორც ერს, ეს ჩვენი წინაპრების დამსახურებაა.“

ამ ფრაგმენტის შემდეგ წამყვანმა მაყურებელს შესთავაზა დამუშავებული დამონტაჟებული ფოტოები, სადაც ქართველ პოლიტიკოსებს შავი, სქელი წარბები ჰქონდათ დამატებული და აღნიშნა, რომ არა გეორგიევსკის ტრაქტატი ასეთი პოლიტიკოსები გვეყოლებოდა. წამყვანმა ამ ფოტოებს მოაყოლა სატირულ-იუმორისტული ტექსტები. ვფიქრობთ, რომ ზემოაღნიშნულ მედია პროდუქტში იყო ეთიკური პრობლემა, ახალი ამბების, საზოგადოებრივ პოლიტიკური შინაარსის გადაცემაში მსგავსი სატირულ იუმორისტული ჩანართი მიუღებელია, ამაზე საუბრობს მაუწყებელთა ქცევის კოდექსის მე-14 მუხლის მე-10 პუნქტი, სადაც აღნიშნულია, რომ „აუდიტორიის შეცდომაში შეყვანის თავიდან აცილების მიზნით მაუწყებელმა თავი უნდა შეიკავოს ახალი ამბების გაშუქებისას იუმორის, ირონიის ან სატირის გამოყენებისგან, ან ნათლად განმარტოს მათი მნიშვნელობა.“ ამ შემთხვევაში წამყვანმა მონოლოგისას, სატირის, იუმორის, სიახლის, ისეთი აღრევა მოახდინა, ვეჭვობთ ზემოთ აღნიშნული მუხლის მოთხოვნებს შეესაბამებოდეს.

რუსთავი 2-ის ვებგვერდზე აღნიშნული მედია პროდუქტი მოხსენიებულია, როგორც გიორგი გაბუნias საავტორო მონოლოგი. საავტორო გადაცემად შაბათის კურიერის გაყვანა ამ შემთხვევაში არ ხსნის პრობლემას, ნიშანდობლივია ის, რომ „მაუწყებელთა ქცევის კოდექსში“ საავტორო გადაცემის შესახებ არსებული ჩანაწერი გარკვეულ ჩარჩოებს უწესებს საავტორო პროგრამას:

მუხლი 17. საავტორო პროგრამების გადაცემისას მაუწყებლისადმი წაყენებული მოთხოვნები:

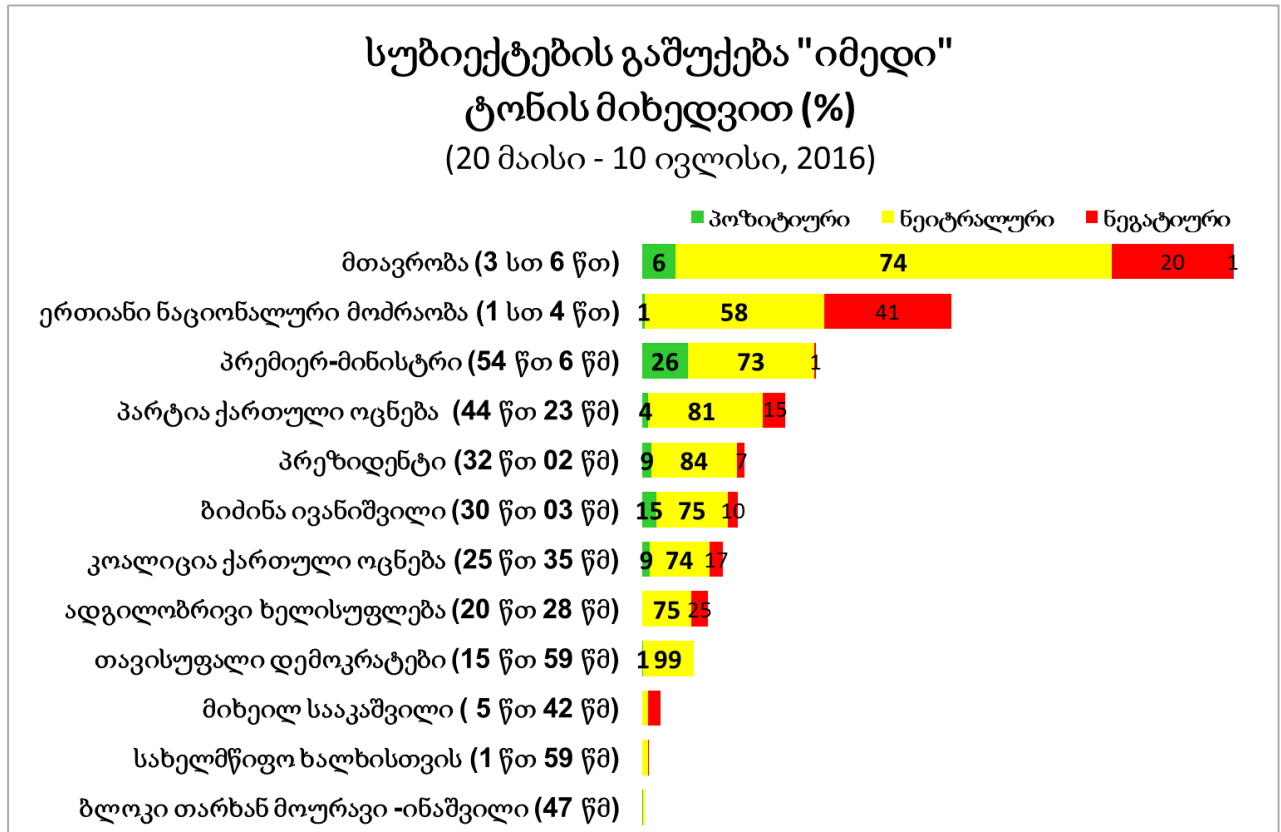
1. საავტორო პროგრამის შემთხვევაში, უშუალოდ პროგრამის დაწყების წინ, აუდიტორიას უნდა ეცნობოს, რომ პროგრამა საავტოროა. საავტორო პროგრამებში აუდიტორიას უნდა მიეწოდოს მოსაზრებათა ფართო სპექტრი, თავიდან უნდა იქნას აცილებული ფაქტების დამახინჯება და განსხვავებული აზრის არასწორი ინტერპრეტირება.

2. საავტორო პროგრამის წამყვანმა არ უნდა გამოიყენოს საკუთარი მდგომარეობა საკუთარი მოსაზრების იმ ფორმით გავრცელებისათვის, რომელმაც შეიძლება ხელყოს პროგრამის მიუკერძოებლობა.

მთავარი პრობლემა აღნიშნული მედია პროდუქტის არის ის, რომ გადაცემაში ნაჩვენებ ფოტო მონტაჟს არ გააჩნდა არანაირი ინფორმაციული ღირებულება, პოლიტიკოსების გამოსახვა ხშირი წარბებით მაყურებელს ახალს არაფერს ეუბნებოდა. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ვთვლით, რომ კურიერის წამყვანის მიერ მაყურებლისთვის შეთავაზებული მონოლოგი ცდება მიუკერძოებელი, დაბალანსებული მედია პროდუქტის ჩარჩოებს, წააგავს სატირულ იუმორისტული გასართობი გადაცემის წამყვანის მონოლოგს.

სამონიტორინგო პერიოდში ტელე იმედის ეთერში მონიტორები აკვირდებოდნენ მთავარ საინფორმაციო გამოშვებას „ქრონიკა“ (პერიოდულობა - ყოველ სამუშაო დღეს 20 საათზე), „ქრონიკის სტუდია“ (შაბათს 20 საათზე) და „იმედის დრო“ (ყოველ კვირას-20

რაოდენობრივი ანალიზი

იმედის ეთერშიც ყველაზე მეტი დრო მთავრობას დაეთმო (3 სთ 6 წმ) ყველაზე მეტი დადებითი ტონი - დათმობილი დროის 26% - პრემიერ-მინისტრის მიმართ დაფიქსირდა, ყველაზე მეტი უარყოფითი ტონის გაშუქება, დათმობილი დროის 41%, ნაციონალურ მოძრაობას ხვდა წილად. იმედის ეთერშიც ყველაზე მეტი ნეიტრალური ტონი, დათმობილი დროის 99%, თავისუფალ დემოკრატებს ჰქონდათ.

შინაარსობრივი ანალიზი

ტელე იმედის საინფორმაციო გამოშვების სიუჟეტების უმრავლესობა შეესაბამებოდა ეთიკურ სტანდარტებს, თუმცა იყო გამონაკლისები:

29 ივნისს ქრონიკაში გასულ [სიუჟეტში](#) აღწერილია ქვემო ფონიჭალაში 11 წლის ბავშვის ტრაგიკულად დაღუპვის ფაქტი, ბავშვი მაღალი ძაბვის ელექტრო სადენებმა შეიწირა. ერთ-ერთი მოსახლის კომენტარში ისმის ბრალდება მერიის მიმართ. რესპონდენტი ამბობს, რომ

ელექტრო სადენებთან დაკავშირებით მერიაში განცხადებაც შეუტანიათ, მაგრამ რეაგირება არ ყოფილა, ჟურნალისტი აკონკრეტებინებს სად შეიტანეს წერილი, რაზეც რესპონდენტი პასუხობს, რომ მერიაში. სიუჟეტში არ იყო მერიის კომენტარი, არც მოპოვების მცდელობა. მართალია სიუჟეტიდან ჩანდა, რომ აღნიშნული ელექტროსადენები კერძო კომპანიის საკუთრებაა, თუმცა, რაკი მერიას უყურადღებობაში ადანაშაულებდნენ და ამაზე ჟურნალისტმაც გაამახვილა ყურადღება, მერიის წარმომადგენლის კომენტარი უნდა ყოფილიყო.

27 მაისს იმედის საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა სიუჟეტი - უნდა მოხდეს თუ არა კონსტიტუციაში ჩანაწერის გაკეთება, რომ „ქორწინება არის ქალისა და მამაკაცის ნებაყოფლობითი ერთობა“. სიუჟეტში ვრცლად იყო მოცემული საპარლამენტო უმრავლესობის წევრის, ნუკრი ქანთარას პარლამენტში სიტყვით გამოსვლის ფრაგმენტები, სადაც დეპუტატი სექსუალური უმცირესობების მისამართით ჰომოფობიურ განცხადებებს აკეთებდა: „ეს არ არის ბუნებრივი, ეს არის გადახრა, წამხედურობა ზოგჯერ სენი, ეს არ არის ორგანული“ და ა.შ.

როგორც წესი, მედიასაშუალებამ ჰომოფობიური განცხადება მხოლოდ იმ მიზნით უნდა გაავრცელოს, რომ აჩვენოს, თუ როგორ საუბრობს მაღალ პოლიტიკურ პოზიციაზე მყოფი პირი, უარყოფით კონტექსტში წარმოაჩინოს და ნათლად აჩვენოს, რომ მედიასაშუალება ემიჯნება ჰომოფობიას და ამგვარი ლექსიკის გამოყენება მიუღებელია.

ამ შემთხვევაში იმედმა ჰომოფობიური განცხადება ყოველგვარი განმარტების და გამიჯვნის გარეშე გაავრცელა, რაც პრობლემაა.

ეთიკური ჟურნალისტის ვალდებულებაა, გაემიჯნოს ნებისმიერი ფორმის დისკრიმინაციას, რეაგირება მოახდინოს უმცირესობების მიმართ შეურაცხყოფელ გამონათქვამებზე, მით უფრო როცა ამას საჯარო პირები, პოლიტიკოსები ახდენენ.

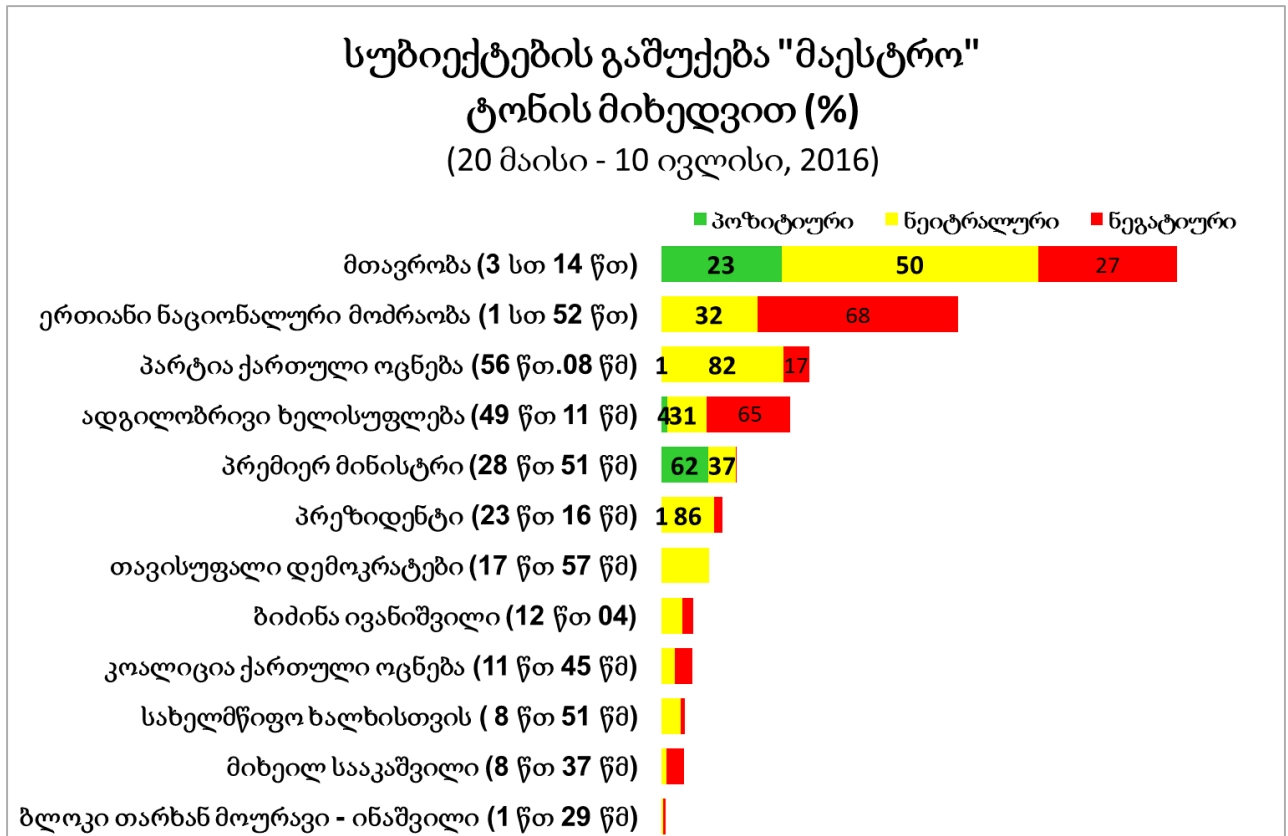
7 ივლისის საინფორმაციოში გავიდა სიუჟეტი, სადაც ქალბატონი საუბრობდა, რომ ის და მისი 12 წლის გოგონა მეუღლის მხრიდან სისტემატური ძალადობის მსხვერპლნი იყვნენ. რესპონდენტი ამბობდა, რომ პოლიცია რეაგირებას არ ახდენს და უფრო მეტიც, დასცინის მას. სიუჟეტში კიდევ ერთი რესპონდენტი, სავარაუდოდ არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი, ამბობდა, რომ „მომალადეები სათანადოდ არ ისჯებიან, ხელისუფლებამ, რაღაც მექანიზმი უნდა შეიმუშავოს.“ სიუჟეტში უარყოფითად იყო წარმოჩენილი როგორც პოლიცია, ასევე ზოგადად ხელისუფლება. ვინაიდან ასეთი ფაქტები სათანადო რეაგირების გარეშე რჩება.

აღნიშნული სიუჟეტი იყო ცალმხრივი, არ იყო შინაგან საქმეთა სამინისტროს კომენტარი და არც ამ კომენტარის მოპოვების მცდელობა ჩანდა. არადა შსს-ს აქვს სპეციალური პროგრამა ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ საბრძოლველად, შსს-ში არის სპეციალური სამსახური, რომელიც ამ პრობლემის გადაჭრაზე მუშაობს, ამ სამსახურთან დაკავშირების შედეგად ჟურნალისტს შეეძლო კონკრეტული ინფორმაციის, თუნდაც სტატისტიკური მონაცემების მიღება და მაყურებლისთვის პრობლემის უფრო სრულფასოვნად ჩვენება. ასევე, არსებობს სპეციალური თავშესაფრები, მსგავსი ბენეფიციარებისთვის რის შესახებაც ჟურნალისტმა სიუჟეტში არ ისაუბრა. სიუჟეტი იყო არასრული და არ შეესაბამებოდა დამკვიდრებულ სტანდარტებს.

მაესტრო

სამონიტორინგო პერიოდში მაესტროს ეთერში მონიტორები აკვირდებოდნენ მთავარ საინფორმაციო გამოშვებას „კონტაქტი რვაზე“ (პერიოდულობა - ყოველ სამუშაო დღეს 20 საათზე).

რაოდენობრივი ანალიზი

მაესტროს ეთერშიც ყველაზე მეტი დრო მთავრობას დაეთმო, გაშუქების ყველაზე მეტი დადებითი ტონი, დათმობილი დროის 62%, პრემიერ-მინისტრს ჰქონდა, ყველაზე უარყოფითი გაშუქება, დათმობილი დროის 68%, ნაციონალურ მოძრაობას. ყველაზე მეტი, 100%-იანი ნეიტრალური ტონი მაესტროზე თავისუფალი დემოკრატებს ჰქონდათ.

შინაარსობრივი ანალიზი

[6 ივნისს](#) პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტმა წამების ფაქტებზე მომზადებული ანგარიშის პრეზენტაცია გამართა, სიუჟეტში რესპოდენტები საუბრობდნენ წინა ხელისუფლების დროს ადამიანთა სისტემური წამების შესახებ.

ქურონალისტმა კონკრეტული გვარებიც დაასახელა, ვინც ანგარიშის მიხედვით წამებაში იყო დადანაშაულებული: ახალაია, ჭარბაძე, მუხაძე, ფაცაცია. სიუჟეტში იყო ნაციონალური მოძრაობის კრიტიკა. პარლამენტის თავმჯდომარე, პრემიერ მინისტრი, პარლამენტის წევრი, დევნილთა მინისტრი, სახალხო დამცველი, ერთ-ერთი არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი, ერთხმად საუბრობდნენ წინა ხელისუფლების დროს ადამიანების მიმართ ჩადენილ სისტემურ დანაშაულებზე. მიუხედავად მძიმე ბრალდებისა, არ იყო არც ერთი წინა ხელისუფლების წევრის, ანდა თუნდაც ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლის საპასუხო კომენტარი. სიუჟეტი იყო ცალმხრივი და ბალანსი დაცული არ იყო.

[15 ივნისს](#) გაშუქდა ირაკლი ოქრუაშვილის ჩვენება სასამართლოში. ოქრუაშვილმა 2007 წელს ვალერი გელაშვილის ცემის დამკვეთად მიხილ სააკაშვილი, შემსრულებლად კი ვანო მერაბიშვილი დაასახელა. „მაესტრომ“ მხოლოდ ოქრუაშვილის კომენტარი შესთავაზა მაყურებელს, არ იყო საპასუხოდ სააკაშვილის და მერაბიშვილის ადვოკატების კომენტარები. კადრებში ჩანდა, რომ პროცესში ადვოკატები მონაწილეობდნენ, გაუგებარია, რატომ არ გაუშვეს მათი პასუხები ეთერში. ამბავი გაშუქდა ცალმხრივად, მხოლოდ ერთ წყაროზე დაყრდნობით და დაირღვა ბალანსი.

[7 ივლისის](#) ერთ-ერთი სიუჟეტი ეხებოდა საგზაო უსაფრთხოების სტრატეგიის დამტკიცებას, სიუჟეტში მხოლოდ შს მინისტრის მოადგილის მონათხრობზე დაყრდნობით დადებითადაა წარმოჩენილი სტრატეგიის დამტკიცება და მისი შინაარსი. მთელი სიუჟეტი არჩილ თალაკვაძის დადებითად წარმოჩენას ემსახურება, სიუჟეტი ცალმხრივია, არ ისმის განსხვავებული აზრი, დარგის სპეციალისტების მოსაზრებები სტრატეგიის შინაარსთან დაკავშირებით, რაც სიუჟეტს დაბალანსებულს და უფრო ინფორმაციულს გახდიდა. სიუჟეტი არასრულყოფილია და არ ასახავს პრობლემის არსს.

GDS

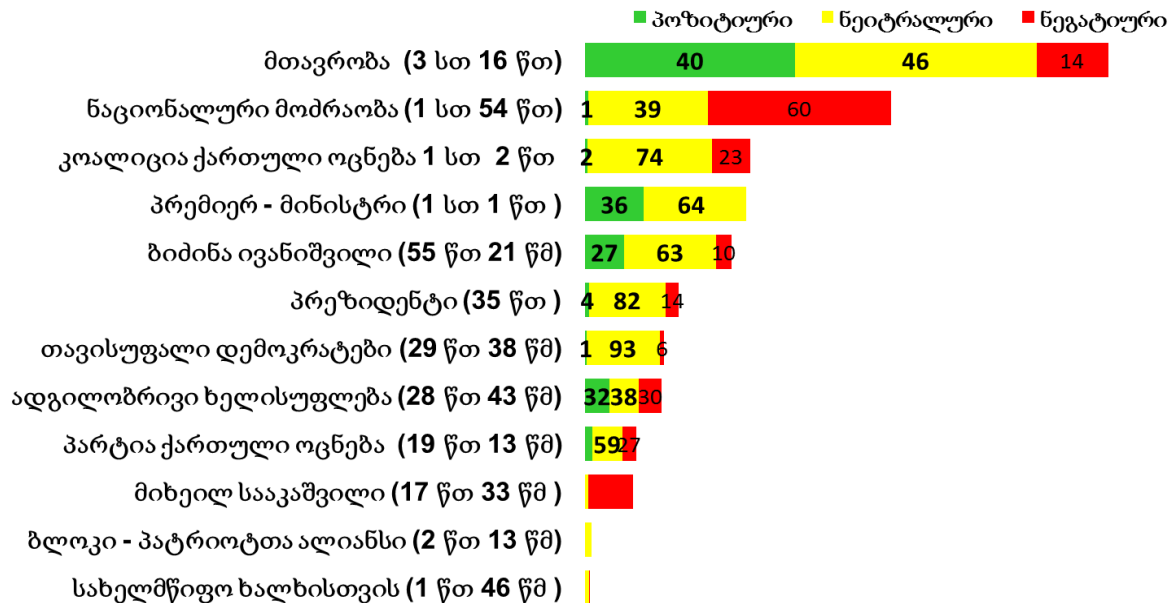
სამონიტორინგო პერიოდში GDS-ის ეთერში მონიტორები აკვირდებოდნენ მთავარ საინფორმაციო გამოშვებას 2030 (პერიოდულობა - ყოველ სამუშაო დღეს 20:30 სთ-ზე).

რაოდენობრივი ანალიზი

სუბიექტების გაშუქება "GDS"

ტონის მიხედვით (%)

(20 მაისი - 10 ივლისი, 2016)

სუბიექტებს შორის ყველაზე მეტი დრო აქვს მთავრობას დაეთმო, მთავრობის მიმართ დაფიქსირდა პოზიტიური გაშუქების ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი - დათმობილი დროის 40%. ნეგატიური გაშუქებით, დათმობილი დროის 60%-ით, ნაციონალური მოძრაობა ლიდერობს, ყველაზე მაღალი ნეიტრალური გაშუქება (93%) აქვს თავისუფალ დემოკრატებს ხვდათ წილად.

შინაარსობრივი ანალიზი

15 ივნისს გავიდა სიუჟეტი სახელწოდებით „ოქროშაშვილის ხმაურიანი ჩვენება“. მასალა მთლიანად იყო აგებული ოქროშაშვილის მიერ სააკაშვილის და მერაბიშვილის მიმართ გაჟღერებულ ბრალდებებზე, მაგრამ "ნაციონალური მოძრაობის" არც ერთი წარმომადგენელი არ ჩანდა. იყო მხოლოდ მერაბიშვილის ადვოკატის პროცესზე გაჟღერებული რეპლიკა - შეკითხვა. სიუჟეტში ვრცლად ისმოდა ოქროშაშვილის ბრალდებები მერაბიშვილ - სააკაშვილის მიმართ, ეთერში გაუშვეს ვალერი გელაშვილის ინტერვიუ, ასევე 11 წლის წინ მისი საგაზეთო ინტერვიუდან ამოღებული ფრაგმენტები, სადაც მის მიერ სააკაშვილის ლანძღვა იყო ასახული. ასევე ცალკე იყო ჩაწერილი ინტერვიუ საქმის პროკურორთან. ამ ფონზე არ ჩანდა ამ საქმეში ბრალდებული ოთხი ადამიანიდან არც ერთის ადვოკატი ან მხარდამჭერი, სიუჟეტში არც წინა ხელისუფლების წარმომადგენლის კომენტარი ისმოდა.

სიუჟეტი იყო მიკერძოებული, დარღვეული იყო მხარეთა შორის ბალანსი, რაც ზუსტი ინფორმაციის მაყურებელამდე მიტანას უშლის ხელს.

25 მაისს 2030-ის ეთერში გავიდა სიუჟეტი 2011 წლის 26 მაისს რუსთაველის გამზირზე საპროტესტო აქციის დარბევის შესახებ. სიუჟეტში ერთ-ერთი რესპონდენტი, რიგითი მოქალაქე მტკიცებით ფორმაში ამბობდა, რომ ერთი ადამიანი მოკლეს რუსთაველის კინოთეატრის მიმდებარედ, მეორე კი ქაშუეთის ეზოში, რის შემდეგაც ცხედრები თავისუფლების მეტროსთან

მდებარე შენობის სახურავზე განათავსეს. ამ უმძიმეს ბრალდებას ჟურნალისტი სიუჟეტში მხოლოდ ერთი მოქალაქის მონათხრობზე დაყრდნობით აჩვენებს. არ არის ახსნილი ვინ არის ეს მოქალაქე და საიდან შეიძლება ჰქონდეს ეს ინფორმაცია, არ არის ნაჩვენები 2 გარდაცვლილის შესახებ რა გამოიძიეს სამართალდამცავებმა. ჟურნალისტმა არ ჰკითხა მოქმედ სამართალდამცავებს რა ბედი ეწია ამ ფაქტზე დაწყებულ გამოძიებას. სიუჟეტი არის არაზუსტი, მასში მოყვანილი ამბავი არ არის სანდო, გადამოწმებული და ფაქტებით გამყარებული, არ ისმის წინა ხელისუფლების კომენტარი, სიუჟეტი მიკერძოებულია და ამბავი დაუბალანსებლადაა გადმოცემული.

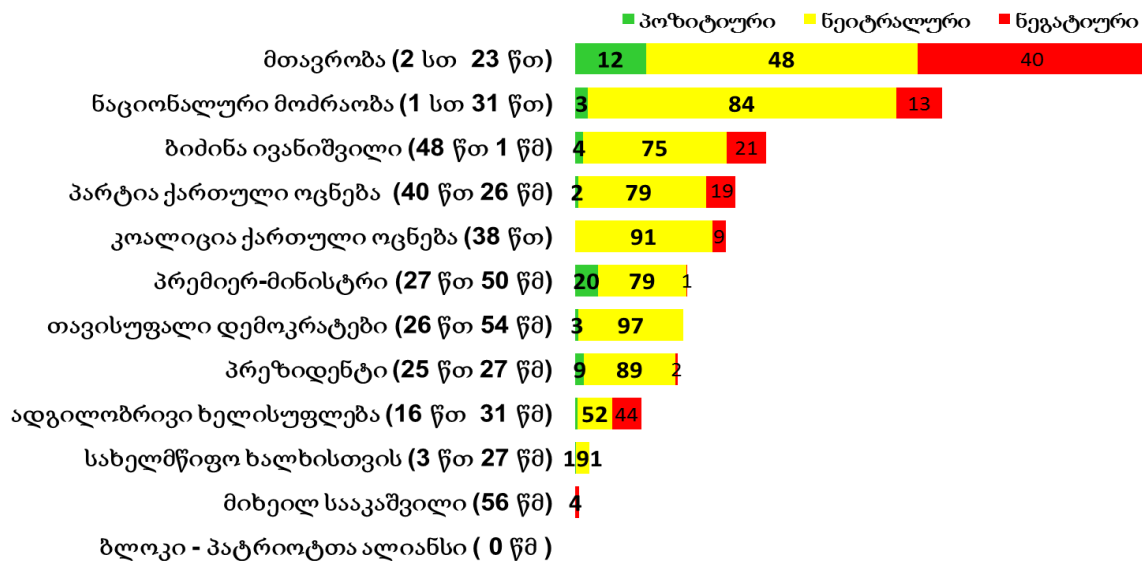
9 ივნისს 2030-ის ეთერში გაშუქდა ინფორმაცია პარლამენტის დადგენილების პროექტის შესახებ, რომელიც ეხებოდა 2004-2012 წლებში ადამიანების წამების სამართლებრივ შეფასებას. მაყურებელს შესთავაზეს 3 დეპუტატის კომენტარი, აქედან 2 დეპუტატი აკრიტიკებდა წინა ხელისუფლებას და საუბრობდა ადამიანების წამების სისტემურ პრობლემაზე, თუმცა არ იყო ბალანსისთვის აუცილებელი „ნაციონალური მოძრაობის“ ან წინა ხელისუფლების რომელიმე წევრის კომენტარი, ფაქტობრივად ამბავი გაშუქდა ცალმხრივად.

ტაბულა

სამონიტორინგო პერიოდში ტაბულას ეთერში მონიტორები აკვირდებოდნენ მთავარ საინფორმაციო გამოშვებას ფოკუსი (პერიოდულობა - ყოველ სამუშაო დღეს 19 საათზე).

რაოდენობრივი ანალიზი

სუბიექტების გაშუქება "ტაბულა" ტონის მიხედვით (%) (20 მაისი - 10 ივლისი, 2016)

ყველაზე მეტი დრო GDS-ზე მთავრობას დაეთმო. ყველაზე მეტი პოზიტიური გაშუქება პრემიერ მინისტრს ჰქონდა (დათმობილი დროის 20%), ყველაზე ნეგატიური გაშუქება კი ადგილობრივ

ხელისუფლებას (დათმობილი დროის 44%). ნეიტრალური გაშუქების მაღალი მაჩვენებლით (97%) აქაც თავისუფალი დემოკრატები გამოირჩევიან.

შინაარსობრივი ანალიზი

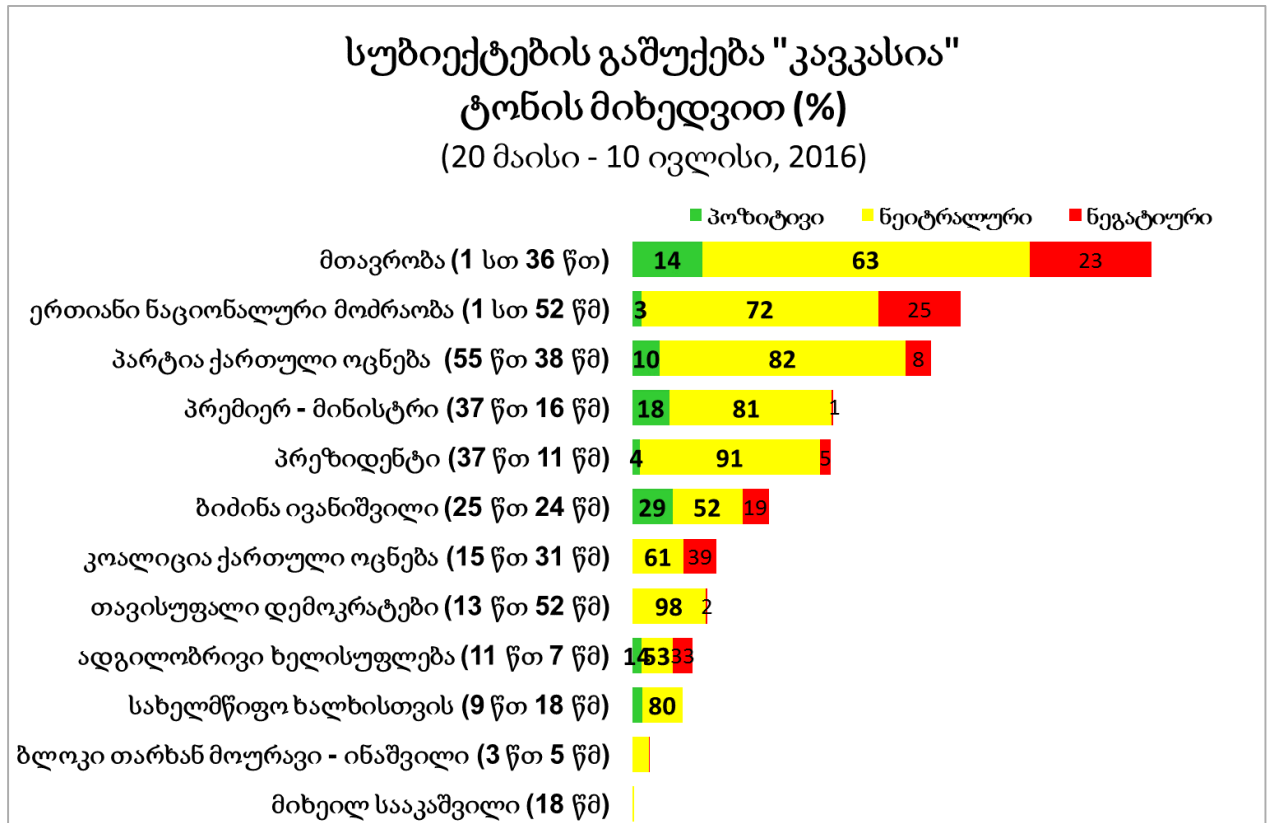
ტაბულას საინფორმაციო გამოშვების მეტწილად დაბალანსებული იყო, თუმცა დაფიქსირდა კონკრეტული ეთიკური პრობლემები:

20 მაისს საინფორმაციო გამოშვებაში გასულ სიუჟეტში პარაოლიმპიელები მთავრობას და, პერსონალურად, სპორტისა და ახალგაზრდობის მინისტრს, ტარიელ ხეჩიკაშვილს, მათი პრეზიდენტის არჩევნებისას, ზეწოლაში, მუქარაში და მათი წევრების მოსყიდვაში ადანაშაულებენ. მხოლოდ ორი პარაოლიმპიელის ინტერვიუს ფრაგმენტი მოცემული, ორივე ერთ მხარეს წარმოადგენს, მათი განცხადებების შინაარსიც იდენტურია და მთავრობის მიმართ ბრალდებებს შეიცავს. სიუჟეტში არ არის არანაირი მტკიცებულება, რაც მათ მონათხრობს გაამყარებდა. არ არის მეორე მხარის - მთავრობის წარმომადგენლის ან სპორტის მინისტრის კომენტარი და არ ჩანს ამ კომენტარის მოპოვების მცდელობა, რაც ბალანსის დარღვევად მიგვაჩნია.

25 მაისს ტაბულას ეთერში გასულ სიუჟეტში საუბარია სამართალდამცავი ორგანოების მიერ ნარკოტიკული ნივთიერების შენახვისათვის დაკავებული მოქალაქის ლ.ბ.-ს საქმის შესახებ. სიუჟეტში ნაჩვენებია მოქალაქე ბ.ბ.-ს ვიდეო ინტერვიუ - აღიარება, რომ სამართალდამცავებმა აიძულეს კონკრეტული მოქალაქისთვის ზემოხსენებული ლ.ბ.-სთვის ნარკოტიკების „ჩადება“. სიუჟეტი მთლიანად აგებულია ორგანიზაციის "თეთრი ხმაურის მოძრაობა", დაკავებულის მეუღლისა და ადვოკატის კომენტარებით. მთელი სიუჟეტი სამართალდამცავი ორგანოების მიმართ კრიტიკული ტონით არის გაჯერებული, დასახელებს დიდუბე-ჩუღურეთის პოლიციის სამმართველო, ამ სამმართველოს პოლიციელები სიუჟეტში დადანაშაულებულები იყვნენ შანტაჟსა და ზეწოლაში. ასევე სიუჟეტში რესპოდენტები აღნიშნავენ, რომ პოლიციის თანამშრომლები თავად ამარაგებდნენ მოქალაქე ბ.ბ.-ს ნარკოტიკული საშუალებით, რათა მას სხვა მოქალაქისთვის მოეხდინა ნარკოტიკების „ჩადება“. სიუჟეტის მონაწილე რესპოდენტი ამ ფაქტის განზოგადებას ახდენს და ამბობს, რომ ეს არის ერთ-ერთი მაგალითი რა მეთოდებითაც ძალოვანები წლების განმავლობაში ცდილობენ ამ ადამიანების ჩაგვრას და დაშანტაჟებას, კიდევ ერთი რესპოდენტი ითხოვს სასწრაფოდ გამოძიების დაწყებას აღნიშნულ ფაქტზე. აქვე იყო დაკავებულის ადვოკატის ინტერვიუს ფრაგმენტი ისიც პოლიციას სდებდა ბრალს. ჯამში ერთი მხარის ხუთი წარმომადგენელი ადანაშაულებდა პოლიციის თანამშრომლებს დანაშაულის ჩადენაში და არ იყო არც ერთი სამართალდამცავის კომენტარი, არ ჩანდა ამ კომენტარის მოპოვების მცდელობა. აღწერილი სიუჟეტი ცალხმრივია, მიკერძოებულია და ასახავს მხოლოდ ერთი მხარის პოზიციას რაც დადგენილი ჟურნალისტური სტანდარტების დარღვევაა.

სამონიტორინგო პერიოდში კავკასიის ეთერში მონიტორები აკვირდებოდნენ, მთავარ საინფორმაციო გამოშვებას “დღე” (პერიოდულობა - ყოველ სამუშაო დღეს 20:30 წთ-ზე).

რაოდენობრივი ანალიზი

ყველაზე მეტი დრო კავკასიაზეც მთავრობას დაეთმო. ყველაზე პოზიტიური გაშუქება, დათმობილი დროის 29%, ბიძინა ივანიშვილს ჰქონდა. ყველაზე ნეგატიური - კოალიცია „ქართული ოცნებას“ - 39%, ყველაზე ნეიტრალურად კი (98%) ამ არხზეც „თავისუფალი დემოკრატები“ გაშუქდა.

შინაარსობრივი ანალიზი

კავკასიის საინფორმაციო გამოშვების სიუჟეტები უმრავლესად დაბალანსებული იყო თუმცა სამონიტორინგო პერიოდში დაფიქსირდა ეთიკური პრინციპების დარღვევის რამდენიმე მაგალითი:

25 მაისს კავკასიის საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა კადრ სინქრონი, სადაც ინტერფრაქციული ჯგუფის წევრები საარჩევნო კანონმდებლობაში განსახორციელებელ ცვლილებებთან დაკავშირებით ხელისუფლებას აკრიტიკებდნენ. ეთერში გავიდა ჯგუფის სამი წევრის სინქრონი, სადაც მმართველი ძალის და საპარლამენტო უმცირესობის „მზაკვრულ გეგმაზე“ იყო საუბარი. სამივე რესპონდენტი უარყოფითად წარმოაჩენდა საპარლამენტო

უმრავლესობას, თუმცა საპასუხოდ არ იყო არც უმრავლესობის და არც საპარლამენტო უმცირესობის პასუხები. ამბავი გაშუქდა დაუბალანსებლად.

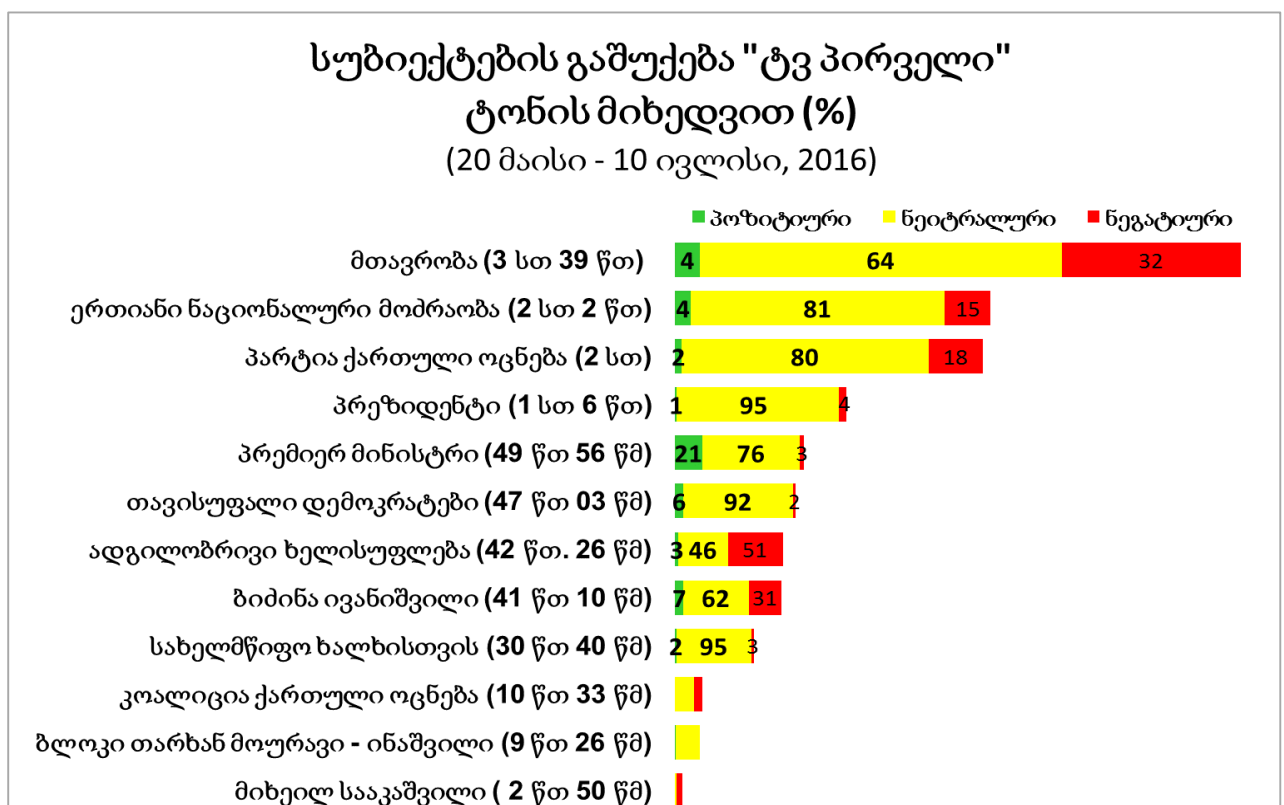
23 მაისს კავკასიამ გაავრცელა ინფორმაცია, რომ დუშეთის საკრებულოს თავმჯდომარემ ქართული ოცნება დატოვა და პაატა ბურჭულაძის მოძრაობას შეუერთდა, წამყვანის ტექსტის მიხედვით, საკრებულოს თავმჯდომარის ეს გადაწყვეტილება ხელისუფლების მხრიდან მისი იმედების გაცრუებამ გამოიწვია. რესპონდენტის თქმით, ქართული ოცნება წინა ხელისუფლების მანკიერ პრაქტიკას აგრძელებს. საკრებულოს თავმჯდომარე უმრავლესობას დაპირებების შეუსრულებლობაში დებს ბრალს. ჯამში უარყოფითადაა წარმოჩენილი მმართველი გუნდი, თუმცა მათი კომენტარი ან კომენტარის მოპოვების მცდელობა არ ჩანდა. ამბავი ამ შემთხვევაშიც ცალმხრივად და დაუბალანსებლად გადმოიცა.

21 ივნისს გაშუქდა პაატა ბურჭულაძის პარტიის წევრის, ხათუნა ლაგაზიძის ბრიფინგი, სადაც ის მოქმედ ხელისუფლებას კორუფციული ტენდერების ჩატარებაში ადანაშაულებს, ლაგაზიძე კონკრეტულ ტენდერებს და ბრალდებებს აჟღერებს და არაზმიზნობრივ ხარჯებზე საუბრობს. ხელისუფლება უარყოფითადაა წარმოჩენილი, თუმცა არ არის საპასუხო კომენტარი და არც მისი მოპოვების მცდელობა ჩანს.

ტელეკომპანია პირველი

„ტვ პირველის“ ეთერში მონიტორები აკვირდებოდნენ მთავარ საინფორმაციო გამოშვებას (22 საათზე).

რაოდენობრივი ანალიზი

ტვ პირველის ეთერშიც მთავრობას დაეთმო ყველაზე მეტი დრო. ყველაზე მეტი პოზიტიური გაშუქება, დათმობილი დროის 21%, პრემიერ-მინისტრს ჰქონდა. ყველაზე ნეგატიურად, დათმობილი დროის 51%, ადგილობრივი ხელისუფლება გაშუქდა, ყველაზე ნეიტრალურად (95-95%) პრეზიდენტი და პარტია „სახელმწიფო ხალხისთვის“.

შინაარსობრივი ანალიზი

[7 ოქტომბერი](#) გავიდა სიუჟეტი რუსთავი 2-ის საქმის სასამართლო განხილვის დასრულებასთან დაკავშირებით გაკრიტიკებული იყო იუსტიციის მინისტრი თეა წულუკიანი, თუმცა, არ იყო მისი პოზიცია და არ ჩანდა მისი კომენტარის მოპოვების მცდელობა.

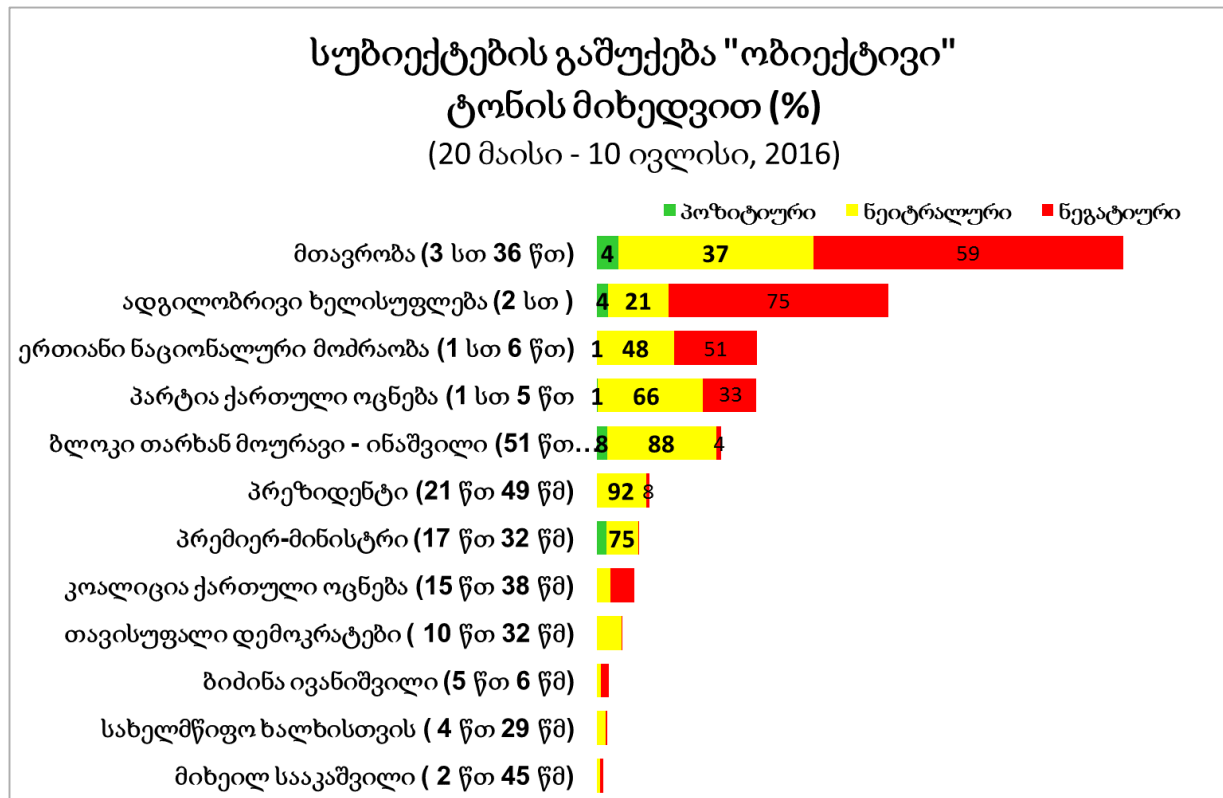
იმავს დღეს, [7 ოქტომბერი](#) საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა სიუჟეტი, სადაც კორცხელის ინციდენტის პოლიტიკური შეფასებები იყო თავმოყრილი, სიუჟეტში კახა კუკავამ ენერგეტიკის მინისტრი კახა კალაძე დაადანაშაულა: „ციხეში ჩააგდებენ კალაძეს, რომელიც დაკავებულია ზონდერ ბრიგადების ორგანიზებით, დაფინანსებით, მართვით და წაქეზებით“, - კუკავას ეს ბრალდება უპასუხოდ იყო სიუჟეტში, არ იყო კალაძის კომენტარი, არც კომენტარის მოპოვების მცდელობა ჩანდა, რაც ბალანსის დარღვევაა.

[29 მაისი](#) საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა სიუჟეტი საგზაო უსაფრთხოების კუთხით არსებული პრობლემების შესახებ. სიუჟეტში ნაჩვენებია იყო, რომ საქართველოს პარლამენტის წინ გაიმართა საპროტესტო აქცია. აქციის მონაწილეები აკრიტიკებდნენ საქართველოს პარლამენტს და მთლიანად ხელისუფლებას, საგზაო უსაფრთხოების შესახებ კანონის მიღების გაჭიანურებაში და ამ სფეროში ძირეული ცვლილებების განუხორციელებლობაში სდებდნენ ბრალს. ჯამში სამი რესპონდენტი აკრიტიკებდა ხელისუფლებას, თუმცა საპასუხოდ არ იყო აღმასრულებელი ხელისუფლების, ან პარლამენტის რომელიმე წევრის კომენტარი. არაფერი იყო ნათქვამი, რომ სცადეს კომენტარის მოპოვება თუ არა. სიუჟეტი იყო ცალმხრივი და დაუბალანსებული.

ობიექტივი

ობიექტივის ეთერში მონიტორები მთავარ საინფორმაციო გამოშვებას აკვირდებოდნენ, რომელიც ეთერში ყოველ სამუშაო დღეს 19:30 სთ-ზე გადის.

რაოდენობრივი ანალიზი

ობიექტივის ეთერშიც ყველაზე მეტი დრო მთავრობას დაეთმო, ყველაზე მეტი პოზიტიური გაშუქება, დათმობილი დროის 8%, საარჩევნო ბლოკს „თარხან-მოურავი, ირმა ინაშვილი, პატრიოტთა ალიანსი, გაერთიანებული ოპოზიცია“ ჰქონდა, ყველაზე ნეგატიურად (75%) ადგილობრივი ხელისუფლება გაშუქდა. ყველაზე მეტი ნეიტრალური გაშუქება პრეზიდენტს ჰქონდა - 92%.

ობიექტივის საინფორმაციო გამოშვება მეტ-ნაკლებად დაბალანსებული იყო, თუმცა დაფიქსირდა კონკრეტული ეთიკური პრობლემები

1. ივნისს საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა სიუჟეტი თავდაცვის სამინისტროდან გათავისუფლებული ოფიცრის შესახებ სიუჟეტში სამინისტროს ყოფილი თანამშრომელი მინისტრ თინათინ ხიდაშელს და სამინისტროს ხელმძღვანელებს მძიმე ბრალდებებს უყენებდა - ბავშვების წამება, კორუფცია, ნეპოტიზმი, ჯარისკაცების მიმართ არასათანადო მოპყრობა, დოკუმენტაციის გაყალბება. ჟურნალისტმა რამდენჯერმე გაუსვა ხაზი, რომ ამ ყველაფერზე პასუხისმგებლობას ოფიცერი პირადად მინისტრ ხიდაშელს აკისრებდა. ზემოთ ჩამოთვლილი მძიმე ბრალდებები მხოლოდ სამსახურიდან დათხოვნილ ოფიცერზე დაყრდნობით იყო წარმოდგენილი, მიუხედავად იმისა, რომ რესპონდენტი ღიად ასახელებდა სამინისტროს რამდენიმე თანამშრომელს, რომლებიც მისი თქმით, ბავშვების წამების ფაქტს შეესწრნენ, ჟურნალისტმა არ სცადა მათთან დაკავშირება და თუნდაც სატელეფონო საუბრის დროს ამ ფაქტების გადამოწმება. ჟურნალისტმა არ გადაამოწმა ნეპოტიზმის ფაქტები, როცა რესპონდენტი (სიით ხელში) ამბობდა, რომ მას გააჩნია ნეპოტიზმით დანიშნული თანამშრომლების ჩამონათვალი.

ჟურნალისტი ამბის მიწურულს ამბობს, რომ ამ თემაზე თავდაცვის სამინისტროში კომენტარს არ აკეთებენ. ვფიქრობთ, მხოლოდ ეს ფრაზა გონივრულ ბალანსს ვერ უზრუნველყოფს. მსგავსი სერიოზული ბრალდებების შემთხვევაში ჟურნალისტს მეტი ძალისხმევა უნდა გამოეყენებინა სიუჟეტში გაჟღერებული ბრალდებების გადასამოწმებლად.

მაგალითად: 1. უნდა დაკავშირებოდა პირადად სიუჟეტში რესპონდენტის მიერ დასახელებულ პირებს. 2. ოფიციალური წერილით შეეძლო მიემართა თავდაცვის სამინისტროსთვის და მოეთხოვა საჭირო ინფორმაციის მოწოდება. ამ შემთხვევაში სამინისტროს კანონისმიერი ვალდებულება ექნებოდა პასუხის გაცემის. 3. შეეძლო საჯარო შეხვედრების დროს დახვედროდა და კომენტარი ეთხოვა თავდაცვის მინისტრისთვის ანდა სამინისტროს რომელიმე მაღალჩინოსნისთვის.

თუ ყველა ამ გზას სცდიდა ჟურნალისტი და ამ მცდელობების შესახებ სიუჟეტში ასახავდა ინფორმაციას, თუნდაც ვერ მიეღო პასუხები, ეს იქნებოდა მაყურებლის პატივისცემა და ზუსტი ინფორმაციის მიწოდების მცდელობა. რაც აღნიშნულ მედია პროდუქტს მეტ სანდოობას შესძენდა.

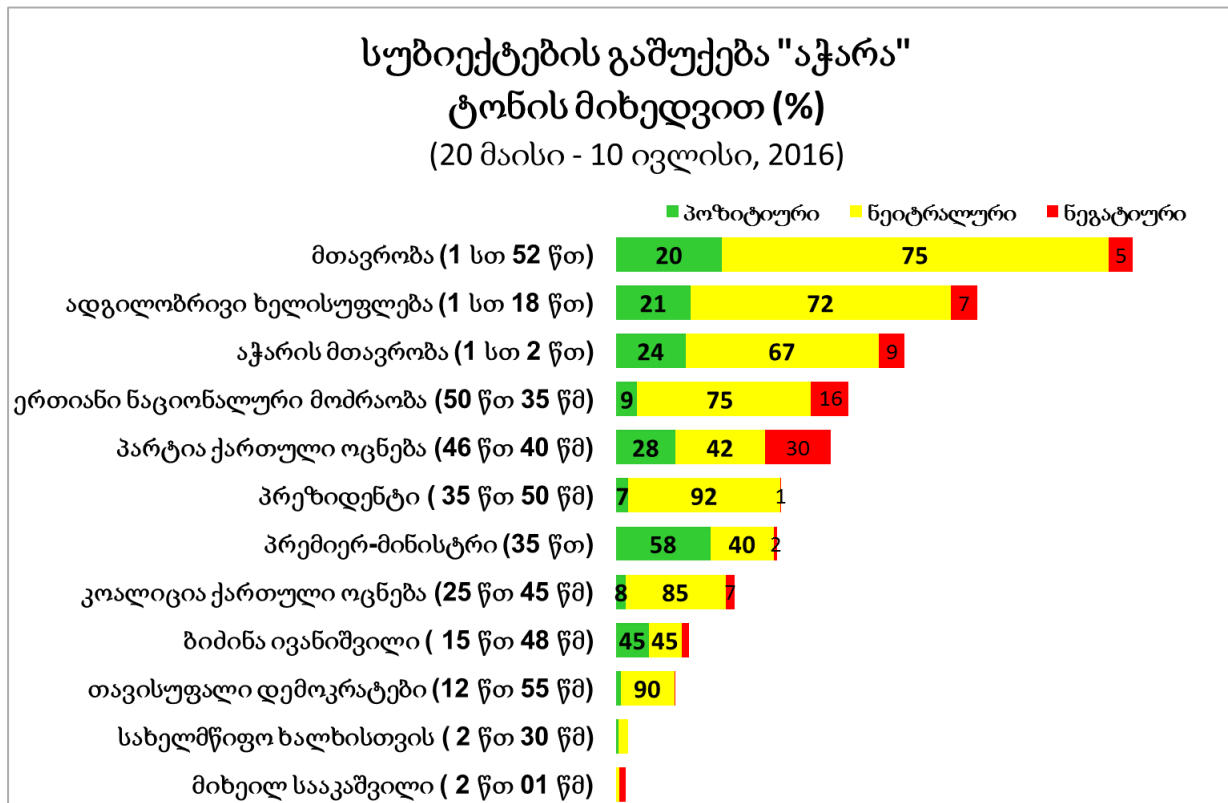
1 ივლისს საინფორმაციოში გავიდა კადრ სინქრონი, სადაც, წამყვანის ტექსტით და რესპონდენტის ინტერვიუს ფრაგმენტით, თავდაცვის სამინისტროს ხელმძღვანელობა დადანაშაულებული იყო ნეპოტიზმში და ჯარისკაცების სუიციდის ფაქტების გახშირებაში. ასევე საუბარი იყო, რომ ნეპოტიზმში ხიდაშელის გამინისტრების პერიოდს უკავშირდებოდა. ეს ინფორმაციები ტელევიზიამ გააჟღერა მხოლოდ ერთ წყაროზე, ცოტა ხნის წინ თავდაცვის სამინისტროდან გათავისუფლებულ ოფიცერზე, დაყრდნობით. ინფორმაცია იყო ცალხრივი, არ იყო გამყარებული ფაქტებით, არ ჩანდა მეორე მხარის პოზიცია და არც მისი მოპოვების მცდელობა.

20 ივნისს გავიდა სიუჟეტი საგარეჯოში ორსართულიანი საცხოვრებელი სახლის ავარიული მდგომარეობის შესახებ. სიუჟეტის მიხედვით ამ სახლში ოთხი ოჯახი მძიმე პირობებში ცხოვრობს და შენობა შესაძლოა დაინგრეს. სიუჟეტში ჟურნალისტი ამბობს შემდეგ ტექსტს: „გარდა ადგილობრივი ხელისუფლებისა ლეონიძის ქუჩის მოსახლეობამ დახმარების თხოვნით საგარეჯოს მაჟორიტარ დეპუტატს, თამარ ხიდაშელსაც არაერთხელ მიმართა, თუმცა უშედეგოდ.“ ამ ფრაზის შემდეგ საჭირო იყო ჟურნალისტი დაკავშირებოდა ხიდაშელს და მაყურებლისთვის მიეწოდებინა მისი პოზიცია, თუმცა სიუჟეტში არც ამის მცდელობა ჩანს. ამ შემთხვევაშიც მოხდა გონივრული ბალანსის პრინციპის დარღვევა.

საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის ტელევიზია

მონიტორები აჭარის ტელევიზიის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებას (მთავარი ამბები 21 საათზე) აკვირდებოდნენ.

რაოდენობრივი ანალიზი

ტელეკომპანია აჭარაც ყველაზე მეტ დროს ცენტრალურ მთავრობას უთმობს. ყველაზე მეტი პოზიტიური გაშუქება, დათმობილი დროის 58%, პრემიერ-მინისტრს ჰქონდა. ყველაზე ნეგატიური (30%) კი - პარტია ქართულ ოცნებას.. ნეიტრალური ტონით აქაც ყველაზე მეტად (90%) „თავისუფალი დემოკრატები“ გააშუქეს.

აქვე გამოვყოფთ აჭარის მთავრობის გაშუქებას, ტელეკომპანიამ „აჭარამ“ ავტონომიის მთავრობა 24%-ით დადებითად, 67%-ით ნეიტრალურად და 9%-ით კი ნეგატიურად გააშუქა.

[24 მაისს](#) გასულ სიუჟეტში საუბარია 2010 წელს წამოწყებულ პროექტზე, რომლის ფარგლებში ინვესტორებს სახელმწიფოს ხელშეწყობით ქობულეთში სასტუმროები უნდა აეშენებინათ, თუმცა, სიუჟეტის მიხედვით წინა ხელისუფლებამ ინვესტორებს მკაცრი რეგულაციები დაუწესა რის გამოც ეს პროექტი სათანადოდ ვერ განვითარდა. დადებითად წარმოჩინდა აჭარის მთავრობა, სიუჟეტში იყო მინიშნება, რომ ახალი რეგულაციებით უნდა მოგვარდეს ძველების დატოვებული პრობლემები. უმჯობესი იქნებოდა ყოფილიყო წინა ხელისუფლების, „ნაციონალური მოძრაობის“ რომელიმე წარმომადგენლის კომენტარი, რომელიც ამბავს მეტად დაბალანსებულად წარმოაჩენდა.

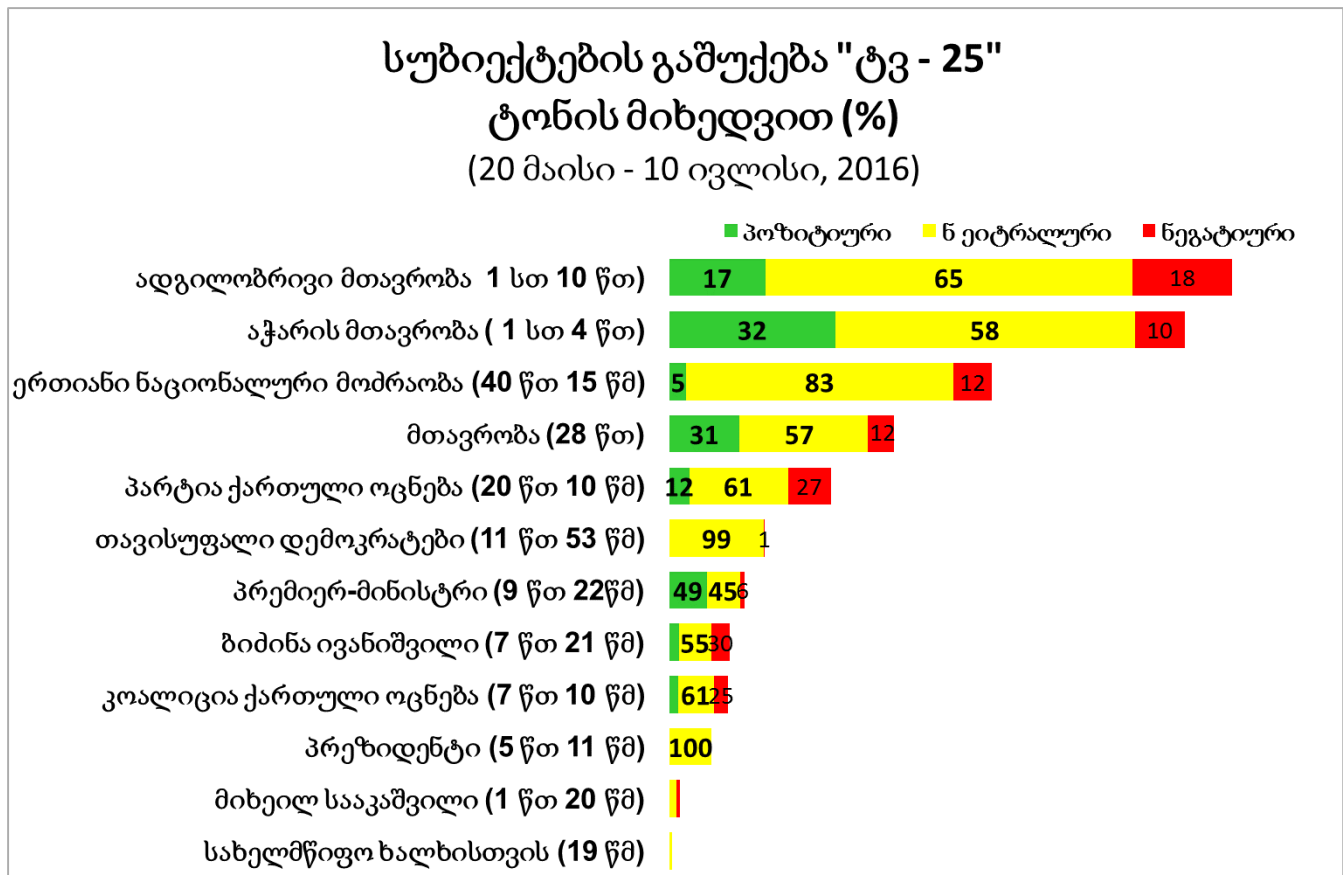
[23 მაისის](#) საინფორმაციოში გავიდა კადრს სინქრონი, რომლის დასაწყისშიც საინფორმაციოს წამყვანი ნაციონალური მოძრაობის წევრის ციტირებას ახდენს: „ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი კლუბ „მაჭახელას“ სათანადო ყურადღებას არ უთმობს“ - ამას მოჰყვება ნაციონალური მოძრაობის წევრის კომენტარი: „გამგებლის არასწორი მენეჯმენტით მოხდა ის,

რომ კლუბი გავარდა გუშინ პირველი ლიგიდან, მთელი პასუხისმგებლობა ეკისრება ბატონ გამგებელს“ - საუბარია ხელვაჩაურის საფეხბურთო კლუბის წარუმატებლობაში გამგებლის ბრალეულობაზე, ამის საპასუხოდ არ არის გამგებლის კომენტარი, არ ჩანს მისი მოპოვების მცდელობა.

ტელეარხი 25

ტვ 25-ს ეთერში მონიტორები აკვირდებოდნენ მთავარ საინფორმაციო გამოშვებას „მაცნე“ (19 სთ 30 წთ)

რაოდენობრივი ანალიზი

ტვ 25-ს ეთერშიც ყველაზე მეტი დრო ცენტრალურ მთავრობას დაეთმო. პოზიტიური გაშუქებით პრემიერ-მინისტრი ლიდერობს (49%), ყველაზე მეტი უარყოფითი გაშუქება ბიძინა ივანიშვილს ჰქონდა (30%), ნეიტრალური გაშუქებით აქაც თავისუფალი დემოკრატები გამოირჩევიან (99%). აქვე აღვნიშნავთ, რომ აჭარის მთავრობა 32%-ით პოზიტიურად, 58%-ით ნეიტრალურად, 10%-ით კი ნეგატიურად გაშუქდა.

30 მაისის საინფორმაციო გამოშვებაში გასული სიუჟეტი ეძღვნება ბათუმში არსებული შადრევნების პრობლემებს. სიუჟეტში მოსახლეობა უკმაყოფილებას გამოთქვამს ქალაქში შადრევნების სიმცირის და გაუმართაობის გამო. სიუჟეტიდან ვიგებთ, რომ შადრევნების მოვლა ბათუმის მერიას და ბულვარის ადმინისტრაციას აქვს განაწილებული. მასალაში უარყოფითადაა წარმოჩენილი ბათუმის მერია, არ არის მოცემული მათი პოზიცია,

ჟურნალისტი სიუჟეტის დასასრულს ამბობს, რომ შადრევნებზე პასუხისმგებელ პირს ტელეფონი მთელი დღის განმავლობაში გამორთული ჰქონდა.

ამ სიუჟეტში პრობლემა მხოლოდ ბალანსის დარღვევა არ არის, მერიის წარმომადგენლის კომენტარი არა მხოლოდ ბალანსს უზრუნველყოფდა, არამედ სიუჟეტს უფრო ინფორმაციულს გახდიდა. სასურველი იქნებოდა, მერიის წარმომადგენელს მისცემოდა საშუალება სიუჟეტში ეპასუხა კითხვაზე, როდის მოწესრიგდება შადრევნები.

ამ შემთხვევაში ჟურნალისტის ახსნა, რომ პასუხისმგებელ პირს ტელეფონი მთელი დღის განმავლობაში გამორთული ჰქონდა არარელევანტურია. ჟურნალისტს შეეძლო მერიის სხვა თანამშრომელს გასაუბრებოდა, ან სულაც ერთი დღით გადაედო სიუჟეტი, მით უფრო, რომ აღნიშნული თემა მწვავე სიახლე არ იყო და მისი ცოტათი დაგვიანებით და უფრო სრულყოფილად გაშუქება მაყურებლისთვის უმჯობესი იქნებოდა.

[25 მაისის](#) საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა სიუჟეტი ქალბატონზე, რომელიც მძიმე ავადმყოფ 35 წლის შვილს უვლის და არ აქვთ საცხოვრებელი სახლი. სიუჟეტში აღწერილია ოჯახის მძიმე მდგომარეობა და საფრთხე, რომ მალე ღია ცის ქვეშ დარჩებიან.

საინფორმაციოს წამყვანმა სიუჟეტი წარადგინა შემდეგი ტექსტით: „აღმოჩნდა, რომ ქალაქის მერიაში ასეთ ოჯახებს არ ეხმარებიან, მათთვის არც სპეციალური პროგრამა მოქმედებს და არც თავშესაფარი არსებობს“.

მიუხედავად იმისა, რომ სიუჟეტში რამდენჯერმე იყო ნახსენები მერია, რომელიც უარყოფითად წარმოჩინდა, არ უჩვენებიათ მისი წარმომადგენლის პოზიცია და არც კომენტარის მოპოვების მცდელობა ჩანდა. სიუჟეტი იყო დაუბალანსებელი და ინფორმაციას ცალმხრივად გადმოსცემდა მაყურებელს.

[25 მაისის](#) საინფორმაციოში გავიდა ე.წ. კადრ სინქრონი, რომლის მიხედვითაც ნაციონალური მოძრაობის წევრი, ხულოს გამგებელს ადანაშაულებდა, რომ დიდი ოდენობით, 18 ათასი ლიტრი საწვავი მოიხმარა და მისმა მძღოლმა ორი წლის განმავლობაში 325 დღე მივლინებაში გაატარა. მოცემული იყო მხოლოდ ნაციონალური მოძრაობის ფრაქციის წევრის ბრალმძებელი სინქრონი, რომელიც მაყურებელს გაუჩენდა ეჭვს, რომ გამგებლის მხრიდან არამიზნობრივ ხარჯვას ჰქონდა ადგილი. არ იყო ჩაწერილი ხულოს გამგებლის, ან გამგეობის წარმომადგენლის კომენტარი და არ ჩანდა კომენტარის მოპოვების მცდელობა. აქაც დარღვეული იყო ბალანსის პრინციპი.

რეკომენდაციები

არხები ახალი ამბების გაშუქებას ძირითად ე.წ. კადრ სინქრონებით ახდენენ და ზოგიერთ შემთხვევაში მხოლოდ ერთ წყაროზე დაყრდნობით. მაგალითად პოლიტიკოსი მართავს პრესკონფერენციას და აჟღერებს მეორე პოლიტიკოსის, ან ხელისუფლების მიმართ ბრალდებას, მედია საშუალება აჩვენებს პრესკონფერენციის კადრებს და „ბრალმდებელის“ სინქრონს. და ამით მთავრდება ამ ამბის გაშუქება. ვფიქრობთ, ასეთ შემთხვევაში აუცილებელია საპასუხო კომენტარის გაშვება იმავე პროდუქტში ან მომზადდეს ცალკე კადრ სინქრონი იმავე საინფორმაციო გამოშვებაში. უკიდურეს შემთხვევაში კი მაყურებელს უნდა მიეწოდოს ინფორმაცია, რომ „დადანაშაულებული“ სუბიექტის კომენტარს მოპოვებისთანავე შესთავაზებენ.

არის ვრცელი სიუჟეტები სადაც ანალოგიურად ერთი მხარეა წარმოდგენილი და არ ჩანს მეორე მხარის პოზიციის მოსაპოვებლად სათანადო ძალისხმევა. მაგ: ჟურნალისტები ხშირად იყენებენ სიუჟეტებში ფრაზებს: „ტელეფონი გამორთული ჰქონდა“, „სამუშაო ადგილას არ დაგვხვდა“, „დღეს სამსახურში არ იყო“, „კომენტარის გაკეთება არ ისურვა“ და ა.შ. აღსანიშნავია, რომ მხარეთა ბალანსის დაცვა მხოლოდ ფორმალური ვალდებულება არ არის, ბალანსი აუცილებელია, რომ მაყურებელმა საკითხის ირგვლივ განსხვავებული მოსაზრებები მოისმინოს და თავად გამოიტანოს დასკვნა ამბის რეალური არსის შესახებ. ზემოთ მოყვანილი ფრაზებით, მაყურებელს ამ შანსს ვუსპობთ, მაშინ როცა უამრავი გზა არსებობს ინფორმაციის დაბალანსებულად წარმოჩენისთვის. ჟურნალისტმა ყველა გზა უნდა სცადოს ინფორმაციის გადასამოწმებლად, თუ პოტენციურ რესპონდენტს გამორთული აქვს ტელეფონი, გაუგზავნოს შეტყობინება ელექტრონულ მისამართზე, დაუკავშირდეს პიარს და სთხოვოს თუნდაც სხვა პირის ჩაწერა, გაამზადოს ოფიციალური წერილი იმ უწყების სახელზე საიდანაც ინფორმაცია სჭირდება და საჯარო ინფორმაციის მოპოვება სცადოს. დაწესებულებას პასუხის გაცემას კანონი ავალდებულებს. მართალია, შეიძლება ეს ზოგჯერ დროშიც გაიწელოს, მაგრამ ამით უმეტეს შემთხვევაში უფრო ზუსტი და ამომწურავი ინფორმაცია მივა მაყურებელამდე.

იყო შემთხვევები როცა ამა თუ იმ არხზე რესპოდენტმა დისკრიმინაციული, სიძულვილის ენა და შეუსაბამო ტერმინოლოგია გამოიყენა, მსგავს შემთხვევებში ჟურნალისტს ორი არჩევანი აქვს, თუ დისკრიმინაციის, სიძულვილის ენის ავტორი კერძო პირია არ მოახდინოს მისი გამონათქვამების ტირაჟირება, თუ საჯარო პირია, პოლიტიკოსია, შესაძლებელია მისი გამონათქვამების მაყურებლისთვის ჩვენება, ოღონდ ჟურნალისტმა იქვე უნდა ახსნას, რომ ეს არის მიუღებელი, რედაქცია ემიჯნება მსგავს ქმედებებს და ტირაჟირებას მხოლოდ იმიტომ ახდენს, რომ ავტორი საჯარო პირია.